

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Alfonsi Virvesii Canarien. Episcopi, Philippicæ
disputationes uiginti aduersus Lutherana dogmata, per
Philippum Melanchthonem defensa**

Virués, Alfonso de

Coloniae, 1542

VD16 V 1588

De ecclesiasticis muneribus & functione Phil. XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33625

suscipientium sacramenta, haud video, vnde possit illis con-
 tingere disparitas gratiæ, quam suscipiunt. Verū de hoc dis-
 seruimus abunde superius. De sacramentis vero cōmunis
 Augustin. est omnium fidelium sententiā: quam Augustinus in exposi-
 tione psal. XXXIII. ponit, sacramenta nouæ legis gratiā cō-
 ferre, quam veteris legis sacramenta promiserant. Huic do-
 ctrinæ, quæ catholica est, & omnium veterum consensu pro-
 bata, recentiores innixi, varie sunt philosophati de sacramen-
 torum efficientiā, alijs dicentibus sacramēta ipsa causare gra-
 tiam, vt ipsi loquuntur: alijs, tantum dispositionem quandā
 in anima suscepturū: alijs, qđ ego verius existimo, nihil pro-
 prius sacramentum efficere asserentibus, nisi quod est signum,
 eatenus efficax, quatenus nunquam illi deest effectus diuine
 propiciationis: idque habet non ex se, sed quia is qui promi-
 sit, fallere omnino non potest, nec committere, vt sacramen-
 ti pignore, quod ipse interposuit, exhibito, quicquid pollici-
 tus est, non præstet. Quod si hæc displicent Philippo, vi-
 derit ipse de suo iudicio, nobis satis est ecclesiæ fidem & san-
 ctorum patrum quotquot præcesserunt doctrinam, in ijs
 quæ creditu necessaria sunt sequi, etiam si in alijs non asse-
 quamur.

Sacramen-
 torum effi-
 cientia se-
 cundū di-
 uersos di-
 uersa.

Philippica XIII. De ecclesiasticis muneribus & functione.

Rticulus quartus decimus vestre confessionis ita
 est a vobis positus, vt nihil in eo desiderari pos-
 se videatur: ita per Philippum explicatus, vt nihil
 pene habeat cum catholica veritate cōmune. Ver-
 ba

ba vestra hæc sunt: De ordine ecclesiastico docent (ecclesiæ scilicet vestræ) quod nemo debeat, in ecclesia publice docere, aut sacramenta administrare, nisi rite vocatus. Quæsierunt theologi, qui intererant conuentui Augustensi, quæ nam esset vobis legitima vocatio, experti nimirum, quod in multis artificio verborum simularetis conuenire nobiscum, in quibus maxime dissidetis: nec vestræ sunt, hæc & id genus aliæ technæ: sed vestrorum doctorū, qui veritatis luce in arctum compulsi, illam simulare potius superbe volunt, quam ingenuè confiteri: id quod non semel aut nunc recens vsuuenit dogmatistis. Respondet itaq; vestro omnium (vt ipse vult) nomine Philippus: vos summa voluntate cupere cōseruare politiam ecclesiasticam, & gradus in ecclesia factos etiam humana autoritate: esse tamen causas quasdam, quæ impediūt, quominus sacerdotes vestri agnoscant episcopos. Quænam obsecro sunt huiusmodi causæ? Quia episcopi, inquit, sacerdotes nostros aut cogunt hoc doctrinæ genus, quod confessi sumus, abijcere, ac damnare, aut noua & inaudita crudelitate miseros innocentes occidunt. Siccine nulli episcoporum potuit hæctenus doctrina vestra probari? Et non pudet vos fateri doctrinam sequutos, quam episcoporum nemo, cum tamen multi sint hodie doctissimi inter illos, nō improbauerit, sed igne & ferro, quod aiunt, eradicandam decreuerit, & vt facinoris genus sæuerissime vlciscendam? Sed hac in re, inquit Philippus, nostræ conscientiæ nihil habent periculi: quia cū sciamus confessionem nostram, veram, piam, & catholicam esse: non debemus approbare sequiciam istorum, qui hæc do-

etrinam persequuntur. Et ecclesiam esse scimus apud hos qui
 verbum Dei recte docent, & recte administrant sacramenta,
 non apud illos, qui verbum dei non solum edictis delere con-
 nantur, sed etiam recta & vera docentes trucidant, &c. His ver-
 bis quid aliud vult agere, nisi vt ostendat apud vos solos esse
 ecclesiam, apud nos vero seuciam & tyrannidem? Ita Carolo-
 stadius, O Ecolampadius, Zvinglius, Pellicanus, & ceteri eius-
 usdem classis nec apud vos ecclesiam esse credunt, sed apud
 se, & suos sectatores. Qui poterimus ergo dignoscere vtri ve-
 strum habeant veram ecclesiam, vt si qui forte sunt, quibus
 nostra displicent, vobis possimus accedere? Nam vtrosque ve-
 strum habere impossibile est, cum ab alteris alteri, non mo-
 do pro haereticis, verum pro furiosis, & phanaticis, & rursus
 alteri ab alteris pro idololatriis vicissim habeamini. Et tamen
 vtrique iactatis Euangelium, vtrique, vestra quidem sententia,
 rite administratis sacramenta, vtrique verbo Dei nobis insul-
 tatis, cui vobis inniti videmini, quod apud vos solos pure
 doceri obstinatis animis deieratis: neque hic morbus est vo-
 bis peculiaris: eodem labore laborant Anabaptistae, & reli-
 qua haeresum portenta, quae post Lutheri discessionem ab
 ecclesia nata sunt in Germania. Eodem etiam morbo labora-
 uerunt semper haeretici: qui morbus Arrianorum tempore
 totum ferme orbem infecerat. Ecclesia tamen, quae vera est,
 nunquam multitudine haereticorum obrui potuit, semper haere-
 sibus alijs post alios succedentibus, manet eadem, quae a Chri-
 sto capite orta, & in apostolis ac martyribus propagata, per
 varios gradus Christianorum eandem fidem profitentium &

Ecclesia
 vbi.

Ecclesiae
 dignoscen-
 dae signu.

& obedientiam pontificibus & cæteris hierarchis præstantium hucusq; perseuerat: Hæc nō pōt esse in ijs, qui noua dogmata cōminiscuntur, quibus vetera antiquentur & inoleant: Nam vt donemus esse veteribus vtiliora ecclesiæ certe necessaria esse nō possunt: alioqui maiores nostri, qui huiusmodi dogmata nescierunt, haud habuissent ecclesiam. Etenim ecclesia minime vocanda erat illa, cui aliquid tanto tempore defuit ad salutem, nec si tãtillo quidem defuisset. Quod si dicatis, vos habere verbum Dei, cui soli innititur ecclesia, facile est verbum dei iactare verbotenus: & non semel est olim ecclesia vera hoc temate ab hæreticis laceffita, quæ tamē Christi promissionibus fidenter innixa, illud ex propheta vsurpat, imo vt sibi proprio, refellendis simul ac propellendis hostibus vtitur. Et respondebo, inquit, exprobrantibus mihi verbum quia speraui in sermonibus tuis. Et ego vehementer admiror prudentiam vestram, cum videatis nos nihil vobis obijcere nisi verbum domini, qua fronte nos tam importune ad verbum domini prouocetis, quasi nos scripturas ignoremus, aut citra illarum autoritatem quicquam doceamus. Imo ignoratis, inquit Lutherus, quando verum illarum sensum non estis assecuti, sed pro ea humana somnia inuexistis. Belle quidem ac satis censorie dictum, si dixisse satis illi esset extra Germaniam. Veruntamen illi credere, qui nemini præter se credit, quo iure tenetur orbis? Qui possumus ergo scire vtri nostrum habeant verum scripturarum intellectum, nisi ab ecclesia doceamur? Hanc dicitis vos habere: vnde probatis? Quia ecclesiam esse scimus, ait Philip-
Psal.
Perplexi-
tas P. illip.
pi.
pus,

pus, apud hos, qui verbum Dei recte docent. Si dixerimus, nos recte docere verbum Dei, negatis: & nos etiã, quod verbum Dei recte doceatis, nō concedimus. Quis erit huius controuersie iudex? Verbum dei, quod omnis controuersie iudicem facitis. Atqui modo non potest esse, quia de illo nobis est altercatio suscepta. Quorsum igitur aut quousq; progredietur tam perplexa contentio? Ecquis erit iudex huius litis? Nos nullum alium agnoscimus, nisi ecclesiam, quæ in vobis iure suspecta nobis est propter nouitatem, in nobis vero scimus eandem esse, quæ fuit ante annos CCCC. DCCC. M. & ultra vsq; ab apostolis: eandem, inquam, perpetuo fidei tenore seruato, tametsi moribus post mille ferme annos in deterius prolapsis: Quod si dixeritis, quædam etiam nunc inter nos credi, quæ olim haud ita explicite credebantur, id nihil obstat, quando nihil noue creditur: cuius oppositum sit aliquando creditum a maioribus. Sed tantum quædam ab hæreticis in dubium vocata, apertioribus verbis sunt in synodis explicita. Et vos si ea proposuissetis, de quibus hætenus in neutram partem fuisset pronunciatum, haud grauamur, quæ vtilia viderentur, accipere: quæ vera, fateri: quæ verisimilia, ad scripturarum trutinam expendere: quæ falsa, boni consulere: quando non vni dat cuncta Deus: Verum enimvero cum omnia ferme quæ proponitis, sint olim a patribus aut concilijs per scripturas excusa, & improbata, non possumus credere in vobis esse ecclesiam, ne cogamur confiteri aliquando nusquam fuisse, tunc scilicet cum vos nōdum eratis, & omnes Christiani oppido diuersa a vobis credebant.

Ecclesiam
Lutherani
sine nobis
habere nō
possunt.

Jam

iam cum ecclesiã sine nobis habere non possitis, qui potestis
 rectam ministrorum vocationem & ordinationem habere?
 Christus ex multis discipulis duodecim selegit, & ordinavit
 apostolos. His tradidit potestatem consecrandi, quia cum so- Lucas 6
 lis cœnabat, cū dixit: Hæc facite quotiescunq; bibetis in meã 1. Cor. 11
 cōmemorationem. Eisdem tradidit potestatem ligãdi & sol- Iohan. 20
 uendi. Horum numerus cum esset (damnato Iuda) reficien-
 dus, non temere non humano iudicio aut populi rogatione
 duodecimus est subrogatus, sed oĩm apostolorum suffragijs
 designati sunt duo, quorum alter Christus sorte probavit: Act. 1
 neq; ad hanc dignitatem cuiq; patuit aditus, nisi Christi Iesu
 ordinatione, qui per spm̄ sanctum iussit sibi segregari Paulũ Act. 13
 & Barnabam ad apostolicum munus. Apostolis ordinatis a Marc. 6
 Christo, quemadmodum ille, crescente numero discipulorũ,
 adiecerat eis alios septuaginta duos, qui secundum locũ post
 apostolos obtinerent, ita & apostoli in ecclesia, crescente nu- Tit. 1
 mero fidelium, ordinauerunt presbyteros diaconos & cæte- Act. 14
 ros ministros, qui necessarij erant ad ecclesiasticã Hierarchiã.
 Quæ vt ex Dionysij, Clementis, Ignacij, & cæterorũ qui apo-
 stolis successerunt scriptis & synodalibus actis apparet, per-
 petuo duravit hucusq; vtpote sine qua nec veros episcopos,
 nec veros presbyteros, nec veros ministros ecclesiæ habere-
 mus. Nec episcoporum crimina excusare quenq; possunt a
 schismate, qui illorum contempserit ordinationem: Nam vt
 quæ per homines sunt instituta, possint hominum abusu &
 insolentiã aboleri, siue in melius aliquid commutari, non ta-
 men illa, quæ Christus instituit, a quo non tantum doctrina,
 k verum

verum & opere quasi per manus tradita nobis est ecclesiastica ordinatio: hac contempta, vos videritis cuius ordinatione possitis habere verbi diuini & sacramentorum ministros, aut quam intelligatis vocationem in illis verbis confessionis vestrae: Nemo debet in ecclesia publice docere, aut sacramenta administrare nisi rite vocatus: Nam Philippus, vt dixi, verba vestra, pia quidem in specie atq; catholica maxima schismatis oneravit suspicione.

Philippica XIII. De ecclesiarum ritibus & caeremoniis, quas humanas traditiones appellat Philippus.

Quicquid quintumdecimum confessionis vestrae caput continet, & Philippus adducit in apologia in superioribus est a nobis excussum. Verum ne cubi deesse veritati videamur, oportet nos toties

Humanae
traditiones
duplices.

eadem respondere: quoties a vobis eadem obijciuntur. Humanae traditiones sunt duplices, alterae quae nihil nouum inducunt, sed tantum praescribunt tempus, locum & modum, quibus quaedam pietatis & religionis opera a Christo probata & instituta, aut si mauultis praecipua commode & oportune fiant. Alterae vero, quae nouum aliquem cultum aut ritum alias non praescriptum inducunt. Prioris generis exempla sunt ieiunium, preces, eleemosynae. Posterioris, vestium varietas, qua aliter clerici simplices, aliter episcopi, aliter cardinales, aliter monachi, aliter seculares, & inter ipsos monachos, aliter benedictenses, aliter franciscani, &

caetera